

LEGE
**privind regimul juridic al infrastructurii asociate rețelelor de comunicații
electronice, construirea și utilizarea partajată a elementelor de infrastructură asociată**

nr. ____ din _____ 2013

Parlamentul adoptă prezenta Lege organică.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. - (1) Prezenta lege stabilește regulile și condițiile în care se realizează:

a) accesul pe proprietatea publică sau privată în vederea instalării, întreținerii, demontării, înlocuirii sau transferării rețelelor publice de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora;

b) modul de utilizare partajată a elementelor de infrastructură fizică amplasate pe, deasupra, în sau sub terenuri, clădiri ori alte structuri aflate în/pe proprietate publică sau privată, care pot fi utilizate pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv canale, conducte, stâlpi sau piloni;

c) modul de utilizare partajată a elementelor de infrastructură asociată rețelelor de comunicații electronice în scopul asigurării furnizării serviciilor publice către utilizatorii finali;

d) autorizarea construirii sau instalării rețelelor de comunicații electronice.

(2) Acțiunea prezentei legi nu se extinde asupra rețelelor de comunicații speciale și infrastructurii asociate acestor rețele.

(3) Prevederile prezentei legi vizează regimul reglementat simetric al accesului pe proprietățile publice sau private, precum și al accesului și utilizării partajate a infrastructurii asociate rețelelor de comunicații electronice și nu aduce atingere măsurilor *ex-ante* ce pot fi impuse conform legislației.

(4) Nici un act normativ sau o măsură administrativă nu pot interzice sau limita dreptul accesului sau posibilitatea oferirii accesului la infrastructura fizică a proprietăților publice sau private; sunt admise doar acte și măsuri, favorabile accesului, necesare și rezonabile pentru asigurarea integrității și funcționalității acestor infrastructuri pentru care scopuri sunt inițial destinate acestea, precum și a altor rețele de comunicații electronice care sunt găzduite de infrastructurile în cauză. Orice act normativ sau măsura administrativă care stabilesc astfel de limite necesare și rezonabile, nepublicate în Monitorul Oficial, nu sunt valabile.

Art.2. - (1) În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni:

acces pe proprietăți – accesul pe, deasupra, în sau sub terenuri, clădiri sau alte imobile și structuri aflate în proprietate publică sau privată, în scopul instalării, întreținerii, demontării, înlocuirii sau transferului rețelelor de comunicații electronice sau elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora;

infrastructură fizică – construcțiile amplasate în conformitate cu documentația de urbanism și planificare teritorială, pe, deasupra, în sau sub terenuri, clădiri sau alte imobile și structuri aflate în proprietate publică sau privată, care pot fi utilizate pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv canale, conducte, stâlpi sau piloni;

acces la infrastructura fizică – punerea, în anumite condiții, la dispoziția unui furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice, autorizat conform legislației în vigoare, a construcțiilor amplasate pe, deasupra, în sau sub terenuri, clădiri sau alte imobile și structuri aflate în proprietate publică sau privată, care pot fi utilizate pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv canale, conducte, stâlpi sau piloni;

infrastructură asociată – infrastructuri fizice și alte instalații sau elemente asociate unei rețele de comunicații electronice care permit și/sau asigură furnizarea de servicii prin intermediul respectivei rețele și/sau al respectivului serviciu sau dispun de acest potențial și cuprind *inter alia*, clădirile sau înrădirile în clădiri, cablajul clădirilor, antenele, turnurile și alte construcții de susținere, canalele, tuburile, pilonii, nișele și cutiile de distribuție;

acces la infrastructura asociată – punerea, în anumite condiții, la dispoziția unui furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice, autorizat conform legislației în vigoare, a spațiilor, echipamentelor sau serviciilor – elemente ale infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice aflate în proprietate publică sau privată, în scopul instalării/colocării și conectării echipamentului sau altor elemente asociate unei rețele de comunicații electronice aflată în proprietatea acestui furnizor autorizat, pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice;

drept exclusiv – dreptul acordat în exclusivitate unei singure entități prin orice instrument legislativ, de reglementare sau administrativ, care îi rezervă dreptul de acces pe o anumită proprietate publică sau privată cu scopul de a furniza rețele și servicii publice de comunicații electronice sau de a desfășura o altă activitate din domeniul comunicațiilor electronice, într-o zonă geografică determinată.

drept special – dreptul acordat unui număr limitat de entități prin orice instrument legislativ, de reglementare sau administrativ, într-o zonă geografică determinată, care:

a) desemnează sau limitează numărul entităților autorizate cu dreptul de acces pe proprietățile publice sau private cu scopul de a furniza un serviciu de comunicații electronice sau să desfășoare o altă activitate din domeniul comunicațiilor electronice, altfel decât pe baza unor criterii nediscriminatorii, obiective și proporționale;

b) conferă unei entități, altfel decât în conformitate cu aceste criterii, avantaje legale sau de reglementare care afectează substanțial capacitatea oricărei alte entități de a-și exercita dreptul de acces pe proprietățile publice sau private cu scopul de a furniza același serviciu sau de a desfășura aceeași activitate în aceeași zonă geografică, în condiții echivalente;

drept de servitute – dreptul de folosință limitată a proprietăților publice sau private în vederea instalării, întreținerii, demontării, înlocuirii sau transferării rețelelor publice de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora;

(2) În cuprinsul prezentei legi sunt, de asemenea, aplicabile noțiunile definite la art.2 din Legea Comunicațiilor Electronice nr.241-XVI din 15.11.2007.

Art.3. - (1) Furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice au dreptul, și la cererea altor furnizori, obligația în condițiile prevăzute de legislație de a negocia modul de acces și utilizare partajată a infrastructurii asociate în scopul construirii/instalării rețelelor sale de comunicații electronice.

(2) Furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice au dreptul de acces la infrastructura fizică proprietate publică sau privată, iar proprietarii acestora au obligația negocierii cu bună credință, în scopul oferirii accesului solicitat.

(3) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, denumită în continuare Agenție, reglementează și asigură, în limitele competențelor sale legale stabilite de Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007, accesul și utilizarea partajată a infrastructurii asociate, în scopul promovării concurenței loiale, eficiente și durabile, atragerii

investițiilor eficiente și susținerii inovațiilor, care să permită obținerea beneficiilor maxime de către utilizatorii finali.

(4) Prevederile prezentei legi nu aduc atingere competențelor legale ale Agenției de a stabili în sarcina furnizorilor de rețele sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe anumite piețe relevante obligații cu referință la accesul la infrastructura asociată, care vor fi stabilite în funcție de și proporțional problemelor identificate privind concurența.

(5) Agenția este autoritatea împuternicită cu funcția de soluționare și/sau mediere a litigiilor între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice sau între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice și titularii dreptului de folosință, de proprietate, de gestionare/administrare, de concesiune și închiriere a proprietăților publice sau private, legate de solicitarea accesului la infrastructura asociată rețelelor de comunicații electronice și la infrastructura altor proprietăți publice sau private în vederea construirii/instalării rețelelor de comunicații electronice. Deciziile Agenției au valoare obligatorie asupra părților implicate în litigiu.

(6) Agenția îndeplinește atribuțiile și sarcinile prevăzute de prezenta lege, inclusiv impune sancțiuni asupra persoanelor, în caz de încălcare a prevederilor prezentei legi. Orice decizie luată de către Agenție poate face obiectul unei căi de atac în fața unei instanțe judecătorești.

(7) Agenția va colabora cu alte instituții *relevante*, inclusiv autorități de reglementare sectorială specifice, în vederea stabilirii măsurilor de reglementare cu privire la accesul și utilizarea partajată a infrastructurii controlate de titularii dreptului de folosință, de proprietate, de gestionare/administrare, de concesiune și închiriere a proprietăților publice sau private.

Capitolul II

DREPTUL DE ACCES PE PROPRIETĂȚI

Art.4. - (1) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, autorizați în condițiile legislației din domeniul comunicațiilor electronice, au dreptul de acces pe proprietăți în condițiile prezentei legi și în corespundere cu Codul Civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 06.06.2002.

(2) Persoanele care furnizează exclusiv pentru necesitățile proprii rețele de comunicații electronice, cu respectarea condițiilor prevăzute de legislația și reglementările din domeniul comunicațiilor electronice, au dreptul de acces pe proprietăți publice sau private în condițiile prezentei legi.

(3) Dreptul de acces pe proprietăți asupra unor imobile proprietate publică sau privată este un drept de servitute, care se exercită în condițiile prezentei legi, cu respectarea principiului minimele afectări aduse proprietății.

(4) Dreptul de acces pe o proprietate privată și condițiile realizării accesului, de către persoanele care furnizează exclusiv pentru necesități proprii rețele de comunicații electronice, se negociază de către părți, în condițiile legii.

Art.5.-Furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice beneficiază de dreptul de acces pe proprietăți pe, deasupra, în sau sub imobilele proprietate publică, inclusiv pe drumuri, poduri, tuneluri, galerii tehnico-edilitare, pasaje și viaducte, stâlpi și piloni, păduri și terenuri agricole, ape în condițiile prezentei legi, dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

a) exercițiul acestui drept nu contravine uzului sau interesului public căruia îi sunt destinate imobilele în cauză;

b) efectuarea lucrărilor în cauză se conformează prevederilor ce țin de cerințele de urbanism, de amenajare a teritoriului sau privind calitatea în construcții ori celor privind protecția mediului, a sănătății sau a ordinii publice, prevăzute de reglementările în domeniile menționate.

Art.6. - (1) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice beneficiază de dreptul de acces pe proprietăți pe, deasupra, în sau sub imobilele proprietate privată, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) dreptul de folosință asupra imobilelor în cauză nu ar fi afectat sau ar fi afectat într-o măsură nesemnificativă prin efectuarea acestor lucrări sau, dacă un alt furnizor de rețele de comunicații electronice autorizat în condițiile legislației din domeniul comunicațiilor electronice a efectuat deja lucrări de acces pe proprietăți, deasupra, în sau sub imobilele în cauză, dreptul de folosință asupra imobilelor nu ar fi afectat în mod permanent de o limitare suplimentară prin efectuarea unor noi asemenea lucrări;

b) efectuarea lucrărilor de acces pe proprietăți se conformează prevederilor ce țin de cerințele de urbanism, de amenajare a teritoriului sau privind calitatea în construcții ori celor privind protecția mediului, a sănătății sau a ordinii publice, prevăzute de reglementările în domeniul dat.

c) să existe acordul scris al titularului dreptului de proprietate asupra imobilului proprietate privată în privința căruia este cerut dreptul de acces și încheierea unui contract, prin care să se stabilească condițiile de exercitare a dreptului de acces pe proprietatea privată sau, în cazul refuzului, să existe o hotărâre judecătorească irevocabilă, care să țină loc de contract între părți.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică și în cazul dreptului de acces în spațiile aflate în proprietate de condominiu, inclusiv în ceea ce privește fixarea rețelelor de comunicații electronice sau a unor elemente de infrastructură necesare susținerii acestora pe elementele de construcție sau terenurile aferente acestor clădiri.

Art.7. - (1) Condițiile de acces pe proprietăți și utilizarea infrastructurii asociate și a elementelor specifice ale rețelelor de comunicații electronice, precum și a infrastructurii fizice sunt făcute publice și sunt accesibile pentru toate persoanele interesate.

(2) Condițiile stabilite în vederea exercitării dreptului de acces vor respecta principiile transparenței și obiectivității și vor fi nediscriminatorii față de toți furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice.

(3) Autoritățile administrației publice centrale sau locale, precum și orice alte entități care exercită dreptul de administrare asupra imobilelor proprietate publică a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv regiile autonome și alte instituții publice, au obligația de a publica, pe pagină proprie de internet, atunci când există, și prin afișarea în locuri vizibile, la sediul titularului, în termen de 30 de zile de la data primirii primei cereri în vederea exercitării dreptului de acces la un anumit imobil-proprietate publică, condițiile în care se realizează dreptul de acces la acest imobil și documentele pe care solicitantul urmează să le prezinte în vederea confirmării îndeplinirii acestor condiții, cu respectarea prevederilor art.6.

(4) În cazul unor modificări ale condițiilor de acces stabilite în conformitate cu prezentul articol, persoanele care exercită dreptul de administrare asupra imobilelor proprietate publică au obligația de a publica noile condiții de acces în termen de 10 zile lucrătoare de la modificarea acestora.

(5) Condițiile prevăzute în alin.(3) vor cuprinde:

a) entitatea care exercită dreptul de administrare a proprietății publice sau private;

b) caracteristicile imobilului pe care se exercită dreptul de acces;

c) tarifele pentru exercitarea dreptului de acces și condițiile în care acestea se aplică, precum și criteriile pe baza cărora acestea au fost stabilite, în funcție de elementele rețelelor de comunicații electronice și de elementele de infrastructură care fac obiectul lucrărilor;

d) orice limitări tehnice cu privire la exercitarea dreptului de acces, care rezultă din caracteristicile de uz sau interes public ale imobilului;

e) procedura detaliată ce trebuie îndeplinită de solicitantul dreptului de acces, inclusiv condițiile legate de documentele ce trebuie prezentate de acesta.

Art.8. - (1) Autoritățile administrației publice centrale sau locale, precum și orice alte entități care exercită dreptul de administrare asupra imobilelor proprietate publică a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv regiile autonome și alte instituții publice, au obligația să transmită Agenției Condițiile de acces, stabilite în conformitate cu art.7 al prezentei legi, precum și orice modificări sau completări ale acestor condiții în termen de trei zile din data publicării acestora.

(2) În baza informațiilor prezentate în conformitate cu alin.(1), Agenția va crea, actualiza și pune la dispoziția publicului pe pagina proprie de Internet, bază de date care va include condițiile de acces pe proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale precum și entitatea responsabilă cu acordarea dreptului de acces.

Art.9. - (1) Tarifele pentru exercitarea dreptului de acces trebuie să fie nediscriminatorii, rezonabile și stabilite în baza următoarelor principii:

- a) să fie proporționale cu afectarea imobilului respectiv;
- b) să acopere prejudiciile directe cauzate prin efectuarea lucrărilor;
- c) să fie luat în considerație plusul la valoare adusă imobilului prin instalarea rețelelor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora.

(2) Autoritățile publice centrale sau locale, precum și orice alte entități *nu pot stabili impozite, taxe, tarife sau alte sume suplimentare* pentru ocuparea și folosința imobilelor proprietate publică sau privată de către furnizorii de rețele de comunicații electronice sau în considerarea desfășurării de către aceștia a altor activități legate de exercitarea dreptului de acces pe proprietăți, reglementat prin prezenta lege.

(3) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care instalează rețele pe stâlpi, piloni sau pe alte elemente de infrastructură aflate în proprietate publică, inclusiv pe drumuri, datorează tarife doar gestionarului care deține sau controlează elementele de infrastructură, în condițiile contractuale stabilite cu acesta.

(4) În cazul imobilelor proprietate publică sau privată date în concesiune, închiriate sau date în administrare, condițiile, inclusiv tarifele, în care se exercită dreptul de acces vor fi stabilite și publicate, în conformitate cu prevederile alin.(1) - (3), de către titularii dreptului de concesiune, de închiriere sau de administrare, numai atunci când se prevede această posibilitate prin actele prin care li s-a acordat dreptul de concesiune, de închiriere sau de administrare.

Art.10. - (1) Pentru exercitarea dreptului de acces pe proprietatea publică, solicitantul va transmite o cerere la titularul dreptului de proprietate, administrare sau de folosință asupra imobilului respectiv, însoțită de toate documentele stabilite, confirmând îndeplinirea condițiilor de acces.

(2) Cererea de acces va conține informații cu privire la:

- a) datele de identificare și de contact ale furnizorului de rețele de comunicații electronice care intenționează să realizeze lucrările de acces pe proprietăți;
- b) proprietatea pe care se intenționează să se realizeze dreptul de acces;
- c) scopul solicitării dreptului de acces pe proprietatea respectivă;
- d) lucrările ce urmează a fi efectuate;
- e) durata estimativă a realizării lucrărilor.

(3) Titularul dreptului de administrare sau de folosință va analiza îndeplinirea acestor condiții și va comunica solicitantului rezultatele analizei, în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la data primirii cererii și a documentelor care atestă îndeplinirea condițiilor de acces.

(4) Cererea la care nu s-a răspuns în termenul prevăzut la alin.(3) se consideră aprobată tacit.

(5) Cererea de acces transmisă titularului dreptului de administrare sau de folosință a proprietății publice sau private se analizează în baza principiilor transparenței, obiectivității, proporționalității și nediscriminării. În cazul în care cererea va fi incompletă, atunci titularul dreptului de administrare sau

de folosință va solicita completarea acesteia în termen de 10 zile, astfel prelungindu-se termenul prevăzut la alin.(3).

(6) Acordarea dreptului de acces poate fi refuzată doar în cazuri obiective și temeinic justificate.

(7) Refuzul acordării dreptului de acces poate fi atacat în instanța de judecată competentă în ordinea stabilită de legislație.

Art.11. - (1) În zonele sau pe proprietățile în care există careva restricții stabilite conform prevederilor unor acte normative, cu privire la executarea lucrărilor de acces pe proprietatea publică sau privată, astfel încât alte elemente ale rețelelor de comunicații electronice sau alte elemente de infrastructură necesare susținerii acestora nu mai pot fi instalate, elementele de infrastructură deja instalate, indiferent dacă aparțin sau nu rețelelor de comunicații electronice, vor fi utilizate în comun, în conformitate cu prevederile art.20 și 23.

(2) În măsura în care prevederile art.7 nu sunt îndeplinite, sau sunt îndeplinite parțial, iar în zona sau pe proprietatea respectivă sunt instalate alte elemente de infrastructură, titularul dreptului de administrare sau de folosință a proprietății publice îl va informa pe solicitant despre utilizarea în comun a infrastructurii instalate. Solicitantul se poate adresa persoanei care deține sau administrează aceste elemente și dacă este cazul Agenției în conformitate cu prevederile art.20 și 21.

(3) Titularul dreptului de administrare sau de folosință a proprietății publice sau private poate solicita furnizorilor de rețele de comunicații electronice includerea în contracte a unor clauze care limitează exercitarea dreptului de acces în anumite zone sau pe anumite proprietăți, astfel încât să nu fie afectată realizarea altor proiecte de utilitate publică sau privată.

(4) Clauzele stabilite la alin.(3) nu vor afecta funcționalitatea elementelor de infrastructură și a rețelelor de comunicații electronice.

Art. 12. - (1) Acordarea sau menținerea unor drepturi exclusive sau drepturi speciale în vederea instalării rețelelor de comunicații electronice, inclusiv cu privire la instalarea unor elemente de infrastructură asociată acestor rețele pe, deasupra, în sau sub terenuri, clădiri sau alte imobile și structuri aflate în proprietate publică sau privată, de asemenea și în vederea furnizării rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice, este interzisă.

(2) În cazul proiectelor de instalare de infrastructură realizate cu participarea sau sprijinul autorităților administrației publice centrale ori locale sau finanțate, total sau parțial, din fonduri publice, furnizorii de rețele de comunicații electronice beneficiază de acces *deschis* la această infrastructură pentru o perioadă de cel puțin 7 ani, cu respectarea principiilor nediscriminării, proporționalității și obiectivității.

(3) Condițiile tehnice și economice în care se realizează accesul la infrastructură a furnizorilor de rețele de comunicații electronice în cazul prevăzut la alin.(2) se stabilesc cu avizul conform al Agenției.

(4) Instituirea unor drepturi speciale sau exclusive în ceea ce privește instalarea ori furnizarea de rețele de comunicații electronice sau implementarea unor proiecte de instalare de infrastructură, în condițiile alin.(2), în lipsa avizului conform al Agenției prevăzut la alin.(3), poate fi atacată de orice persoană interesată la instanța de contencios administrativ.

Art.13. - (1) În vederea exercitării dreptului de acces pe proprietatea privată în condițiile art.6, solicitantul va transmite titularului dreptului de proprietate sau de administrare, după caz, o cerere privind încheierea unui contract, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(2) Cererea va conține în mod obligatoriu următoarele elemente:

a) datele de identificare și de contact ale furnizorului de rețele publice de comunicații electronice care intenționează să realizeze lucrările de acces pe proprietăți;

b) elementele de rețea și de infrastructură ce urmează a fi amplasate pe respectiva proprietate;

c) durata estimativă a realizării lucrărilor;

d) condițiile în care se vor realiza intervențiile solicitantului pe proprietatea privată, pentru întreținerea și reparația elementelor de rețea și de infrastructură ce urmează a fi amplasate.

(3) Atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art.6 titularul dreptului de proprietate sau de administrare nu se poate opune exercitării dreptului de acces decât din motive temeinic justificate.

(4) În cazul imobilelor aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale date în concesiune, închiriate sau date în folosință gratuită, dispozițiile prezentului articol se aplică titularilor dreptului de concesiune, închiriere sau de administrare, numai atunci când responsabilitatea acordării dreptului de acces revine acestora, conform actelor prin care li s-a acordat dreptul de concesiune, închiriere sau administrare.

Art.14. - (1) Titularii dreptului de acces își pot exercita acest drept numai după încheierea unui contract în formă autentică cu titularul dreptului de proprietate sau de administrare asupra imobilului respectiv sau în cazul imobilelor proprietate publică cu titularul dreptului de administrare prin care se stabilesc condițiile de exercitare a acestui drept, iar în cazul prevăzut la art.6 alin.(2), cu asociația de proprietari.

(2) În cazul exercitării dreptului de acces pe proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, contractul prevăzut la alin.(1) se poate încheia cu titularii dreptului de concesiune, închiriere sau administrare, numai atunci când această clauză este prevăzută în mod expres în actele prin care li s-a acordat acest drept.

(3) Condițiile stabilite în contractul încheiat potrivit prevederilor alin.(1) trebuie să fie nediscriminatorii față de toți furnizorii de rețele de comunicații electronice, inclusiv în ceea ce privește tariful.

(4) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care exercită dreptul de acces pe proprietatea publică au obligația de a transmite o copie de pe aceste contracte către Agenție în termen de 30 de zile, care are obligația de a le pune la dispoziția oricărei persoane interesate.

(5) Contractul încheiat în condițiile prezentului articol urmează să prevadă cel puțin:

a) zonele sau proprietățile pe care este permis accesul, metodele de lucru ce urmează a fi utilizate și condițiile efective, inclusiv termenul, în care titularul dreptului de acces poate realiza lucrări de instalare, întreținere, demontare, înlocuire sau transfer a rețelelor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură, inclusiv lucrări de reparații cu caracter de urgență;

b) condițiile în care proprietarul sau deținătorul imobilului poate efectua lucrări ce ar afecta accesul la rețelele de comunicații electronice sau la elementele de infrastructură necesare susținerii acestora ori buna lor întreținere sau care ar necesita transferul lor;

c) modalitățile și termenele de informare între părți cu privire la realizarea unor lucrări pe imobilul proprietate publică sau privată pe care se exercită dreptul de acces;

d) prețul sau tariful datorat pentru exercitarea dreptului de acces reprezentând contravaloarea folosinței și despăgubirea pentru prejudiciile cauzate prin efectuarea lucrărilor.

(6) Contractele încheiate nu pot conține clauze care să interzică utilizarea în comun a infrastructurii ce urmează a fi construită în vederea instalării sau susținerii rețelelor de comunicații electronice, sau prevedea unele drepturi excluzive sau speciale pentru careva titular al dreptului de acces, dar pot stipula condiții de acces la elementele de infrastructură, în conformitate cu prevederile art.11 alin.(2) al prezentei legi.

(7) Contractul încheiat în condițiile prezentului articol, în baza căruia se exercită dreptul de acces, se înscrie în cadastrul bunurilor imobile și trebuie respectat de oricare titular al unui drept real asupra imobilului respectiv, deținătorului cu orice alt titlu, precum și dobânditorilor imobilului.

(8) Contractul de acces pe proprietatea privată încheiat în vederea instalării, întreținerii, demontării, înlocuirii sau transferării rețelelor publice de comunicații electronice sau elementelor de

infrastructură necesare susținerii acestora se transmite, de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice vizați, în copie Agenției; în termen de 10 zile lucrătoare Agenția are obligația de a pune la dispoziția oarecărei persoane interesate.

(9) Contractul standard de acces pe proprietatea privată în vederea instalării, întreținerii, înlocuirii sau mutării rețelelor publice de comunicații electronice ori a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora se publică de către Agenție în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art.15. - (1) În situația în care contractul prevăzut la art.14 nu poate fi încheiat în termen de două luni de la data primirii solicitării de încheiere a contractului de acces pe proprietatea publică ori privată, ori în cazul refuzului de acordare a dreptului de acces, potrivit prevederilor art.10, oricare dintre părți se poate adresa instanței competente.

(2) În cazul în care cererea este găsită întemeiată, instanța poate pronunța o hotărâre care ține loc de contract între părți.

(3) Judecarea litigiilor se face de urgență și cu precădere.

(4) Hotărârea judecătorească pronunțată de instanță ca urmare a unei cereri înaintate în condițiile prevederilor alin.(1) poate fi atacată cu recurs.

(5) În cazul în care dreptul de acces se exercită asupra unui imobil proprietate publică, în termen de 15 zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, titularul dreptului de administrare, de concesiune, de inchiriere sau de folosință gratuită, după caz, asupra imobilului, are obligația de a o face publică pe pagina sa de Internet.

(6) Furnizorii de rețele de comunicații electronice care exercită dreptul de acces pe proprietatea publică au obligația de a transmite o copie de pe această hotărâre Agenției, cu obligația acesteia de a o pune la dispoziția oricărei persoane interesate.

(7) Hotărârile judecătorești care ține loc de contract între părți, în conformitate cu prevederile alin.(2), îi sunt aplicabile în mod corespunzător prevederile art.14 alin.(7).

Art.16. - (1) Persoanele împuternicite de furnizorii de rețele de comunicații electronice să efectueze lucrări de acces pe proprietăți sau să desfășoare activități de studiu ori de proiectare în vederea efectuării acestor lucrări au dreptul de acces numai în măsura în care este necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, pe baza unei împuterniciri scrise din partea furnizorilor în cauză, cu acordul titularului dreptului de folosință sau, în lipsa acordului acestuia, cu acordul titularului dreptului de proprietate, de administrare, de concesiune, de închiriere.

(2) Exercițarea dreptului prevăzut la alin.(1) se poate realiza numai după transmiterea cu cel puțin două zile lucrătoare înaintea începerii lucrărilor a unei notificări titularului dreptului de folosință sau, în lipsa acestuia, titularului dreptului de proprietate, de administrare, de concesiune, sau închiriere asupra imobilului respectiv, cu excepția cazului în care este necesară efectuarea unor lucrări de reparații cu caracter de urgență.

(3) Titularul dreptului de folosință și titularul dreptului de proprietate, de administrare, de concesiune, închiriere, nu au dreptul de a refuza accesul persoanelor prevăzute la alin.(1), în cazul în care acesta se realizează în condițiile stabilite printr-un contract încheiat potrivit prevederilor legii date sau prin hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă.

(4) În cazul în care se impune efectuarea unor lucrări de întreținere sau de reparații cu caracter de urgență pentru prevenirea sau înlăturarea consecințelor generate de producerea unei calamități naturale sau a unor lucrări de întreținere sau de reparații impuse de asigurarea continuității furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, persoanele împuternicite potrivit prevederilor alin.(1) au drept de acces pe baza unei notificări comunicate titularului dreptului de folosință sau, în lipsa acestuia,

titularului dreptului de proprietate, de administrare, de concesiune, de închiriere, asupra imobilului respectiv.

Art.17. - (1) Dreptul de acces instituit în condițiile art.14 sau 15 nu afectează existența dreptului de proprietate sau a altor drepturi reale asupra imobilului respectiv, ori asupra infrastructurii utilizate în comun sau asupra rețelelor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora.

(2) Exercițarea dreptului instituit în condițiile art.14 sau 15 nu va cauza schimbarea destinației imobilului respectiv și va afecta cât mai puțin utilizarea acestuia de către titularul dreptului de folosință.

(3) Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice are obligația de a readuce în starea inițială proprietatea afectată de realizarea lucrărilor de acces pe proprietăți sau, prin acordul părților, poate compensa titularului dreptului de proprietate, de administrare, de concesiune, de închiriere, cheltuielile determinate de aducerea în starea inițială a proprietății afectate.

Art.18. - (1) Titularul dreptului de acces instituit în condițiile art.14 sau 15 poate solicita titularului dreptului de proprietate, de administrare, de concesiune de închiriere, în situația în care nu există o soluție alternativă, tăierea, cu respectarea prevederilor legale din domeniul protecției mediului, a arborilor sau arbuștilor, precum și a ramurilor ori rădăcinilor care îngreunează sau ar îngreuna efectuarea lucrărilor de acces pe proprietăți. Aceste operațiuni se vor realiza pe cheltuiala solicitantului și cu acordarea unei despăgubiri.

(2) Operațiunile prevăzute la alin.(1) se vor realiza într-o manieră care să afecteze cât mai puțin aspectul exterior al proprietății și mediul înconjurător.

(3) Dacă, în termen de 45 de zile de la primirea solicitării, titularul dreptului de proprietate, de administrare, de concesiune, de folosință cu titlu gratuit sau de închiriere, după caz, nu efectuează operațiunile prevăzute la alin.(1), furnizorul de rețele de comunicații electronice poate realiza aceste operațiuni, după transmiterea unei notificări cu cel puțin două zile lucrătoare în avans.

Art.19. - (1) Titularul dreptului instituit în condițiile legale are obligația să demonteze și să transfere elementele rețelelor de comunicații electronice sau elementele de infrastructură necesare susținerii acestora, în cadrul aceleiași proprietăți, pe cheltuială proprie, când acest transfer este necesar pentru construirea unor clădiri sau pentru efectuarea unor lucrări de către proprietar, de către titularul dreptului de administrare, de concesiune, de închiriere sau de administrare, în condițiile convenite prin contractul încheiat potrivit prevederilor art.14 sau prin hotărârea judecătorească pronunțată în condițiile art.15.

(2) Când demontarea sau transferul elementelor rețelelor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora este necesară pentru efectuarea unor lucrări de către alte persoane decât proprietarul sau, după caz, de către titularul dreptului de administrare, de concesiune sau închiriere, cheltuielile vor fi suportate de aceștia, dacă prin contractul prevăzut la art.14 încheiat între părți sau prin hotărârea judecătorească prevăzută la art.15 nu s-a stabilit altfel.

Capitolul III

UTILIZAREA PARTAJATĂ A INFRASTRUCTURII ASOCIATE REȚELELOR PUBLICE DE COMUNICAȚII ELECTRONICE

Art.20. - (1) Furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice autorizați, conform legislației în vigoare din domeniul comunicațiilor electronice, au dreptul, în conformitate cu prevederile prezentei legi, de a negocia și încheia, cu persoanele juridice sau fizice care dețin sau administrează rețele de comunicații electronice și elemente de infrastructură asociată acestor rețele, contracte de acces și utilizare partajată a elementelor de infrastructură asociată.

(2) Contractul de acces și utilizare partajată a elementelor de infrastructură asociată rețelelor de comunicații electronice se va încheia în formă scrisă.

(3) Dacă nu se ajunge la un acord în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii unei cereri sau în cazul refuzului de negociere, oricare dintre părți se poate adresa la Agenție în vederea soluționării cauzei. Agenția va examina diferendul în corespundere cu Regulamentul cu privire la soluționarea litigiilor din domeniul comunicațiilor electronice.

Art.21. - (1) Agenția, respectând principiul proporționalității, poate impune unui furnizor de rețele și servicii publice de comunicații electronice care deține sau controlează elemente de infrastructură asociată, obligația de a permite unui alt furnizor de rețele de comunicații electronice utilizarea acestor elemente, inclusiv clădiri ori întrări în clădiri, cablage din clădiri, piloni, antene, turnuri și alte construcții de susținere, canale, conducte, elemente de rețea pasive, precum și instalarea, întreținerea, demontarea sau transferul rețelelor de comunicații electronice, dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

a) este posibil de realizat din punct de vedere economic și tehnic;

b) utilizarea partajată a infrastructurii nu afectează din punct de vedere tehnic, inclusiv în ceea ce privește securitatea și integritatea rețelelor, și nu face esențial mai costisitoare utilizarea elementelor de infrastructură sau activitatea persoanei care deține sau controlează aceste elemente;

c) utilizarea partajată a infrastructurii nu necesită executarea unor lucrări suplimentare majore de instalare, construire sau amenajare;

d) există capacitate disponibilă pentru a satisface cererea de utilizare partajată a infrastructurii. La stabilirea capacității disponibile se va avea în vedere capacitatea ocupată, precum și capacitatea rezervată prin planurile de dezvoltare ale persoanei care deține sau controlează elemente de infrastructură pentru o perioadă de cel mult 24 luni.

(3) Agenția, în cazul impunerii obligației de acces și utilizare partajată a infrastructurii asociate rețelelor de comunicații electronice, va stabili condițiile în care se realizează accesul și folosirea partajată a infrastructurii, inclusiv condițiile referitoare la tarife aplicabile și de calculare a costurilor.

Art.22. - (1) Având în vedere aria de acoperire a elementelor de infrastructură asociată și disponibilitatea unor elemente similare în anumite zone și pe anumite proprietăți publice sau private, Agenția, în cazuri bine justificate poate impune unei persoane care deține sau controlează elemente de infrastructură obligația de a negocia accesul și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor de comunicații electronice, precum și de a aduce la cunoștința oricărui solicitant condițiile în care se poate realiza aceasta.

(2) Acolo unde dublarea elementelor de infrastructură este inefficientă din punct de vedere economic sau imposibilă fizic, Agenția poate impune unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, proprietarului sau administratorului infrastructurii obligația de a permite altor furnizori de rețele de comunicații electronice să utilizeze partajat infrastructura asociată rețelelor de comunicații electronice.

(3) Impunerea obligației și a condițiilor în care se realizează utilizarea partajată a infrastructurii, în condițiile art.21, se stabilește prin Decizia Consiliului de administrație al Agenției, cu respectarea procedurii de consultare publică.

Capitolul IV

AUTORIZAREA CONSTRUIRII REȚELOR DE COMUNICAȚII ELECTRONICE

Art.23. - (1) La realizarea planurilor de amenajare a teritoriului, a lucrărilor de proiectare și construire a imobilelor, reparare, modernizare, reabilitare sau extindere a drumurilor sau a rețelilor de utilități publice se va ține cont despre necesitatea instalării rețelilor de comunicații electronice.

(2) Autoritățile administrației publice care eliberează autorizații de construire sau care coordonează realizarea lucrărilor prevăzute la alin.(1) asupra unor proprietăți publice sau private în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de eliberare a autorizației, vor aduce la cunoștința autorităților administrației publice locale care au în gestiune sau administrare proprietăți asupra cărora se intenționează de a obține dreptul de acces, despre realizarea respectivelor lucrări, astfel încât să existe posibilitatea realizării coordonate, în condițiile prezentei legi, a unor lucrări de instalare, întreținere, demontare, înlocuire sau transfer a rețelilor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora.

(3) Dacă furnizorii de rețele publice de comunicații electronice nu coordonează lucrările de acces pe proprietăți cu autoritățile administrației publice, acestea din urmă pot stabili condiții restrictive pentru acordarea autorizațiilor de construire în zona sau pe proprietățile respective, pentru o perioadă de până la 24 luni.

(4) Furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, autorizați în limitele competențelor legale, au dreptul de a construi/instala în raza municipiilor și orașelor rețele de comunicații electronice și poza/amplasa elemente de infrastructură asociată acestor rețele numai în canalizări subterane sau utiliza în comun în aceste scopuri orice altă infrastructură subterană, aflată în proprietate publică sau privată.

Art.24. - (1) În cuprinsul proiectelor pentru autorizarea și realizarea lucrărilor de construire a obiectelor cu destinație de locuință ori de învățământ, de activitate financiar-bancară, de birouri, hoteluri sau alte destinații, se vor prevedea trasee sistematizate pentru instalarea elementelor de infrastructură asociată rețelilor de comunicații electronice, precum și spații destinate pentru instalarea de echipamente și pozarea de cabluri a rețelilor de comunicații electronice.

(2) Autorizarea lucrărilor de infrastructură a rețelilor publice de comunicații electronice, inclusiv emiterea avizului coordonator pentru astfel de lucrări, respectiv proiectarea și realizarea traseelor sistematizate ale rețelilor de comunicații electronice se va face în baza normelor tehnice specifice, aprobate prin hotărâre de Guvern.

(3) Normele tehnice prevăzute la alin.(2) vor cuprinde și stabili caracteristicile constructive, capacitatea minimă necesară a fi asigurată de traseele corespunzătoare diferitelor categorii de lucrări de construire, zonele de protecție pentru anumite elemente ale rețelilor publice de comunicații electronice sau elemente ale infrastructurii necesare susținerii acestora, procedura de emitere a avizului tehnic care atestă conformitatea cu aceste norme, aviz necesar în vederea emiterii autorizației de construire, precum și categoriile de avize și acorduri solicitate pentru autorizarea lucrărilor de infrastructură a rețelilor publice de comunicații electronice.

Art.25. - (1) Lucrările cu acces pe proprietăți se pot efectua numai cu respectarea prevederilor legale referitoare la:

a) autorizarea executării lucrărilor de construire;

- b) proiectarea și amplasarea construcțiilor și a instalațiilor în zona drumurilor, căilor ferate, pe poduri, pasaje, viaducte și tuneluri,
- c) proiectarea și amplasarea construcțiilor și a instalațiilor în zona de protecție aeroportuară și de protecție a navigației;
- c) condițiile de efectuare a lucrărilor tehnico-edilitare;
- d) calitatea în construcții;
- e) supravegherea de stat a sănătății publice;
- f) protecția mediului înconjurător;
- g) protecția muncii
- h) ocrotirea monumentelor.

Art.26. - (1) În zona drumurilor nu poate fi acordat accesul pe proprietăți care:

- a) după efectuarea lucrărilor de acces îngustează lățimea necesară a carosabilului;
- b) încurcă circulația autovehiculelor;
- c) periclitează siguranța circulației, inclusiv prin reducerea vizibilității.

(2) Rețelele publice de comunicații electronice subterane vor fi instalate în șanțuri, prin canale de cabluri special amenajate sau prin galerii de cabluri.

Art.27. Furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice care efectuează lucrări de instalare, demontare, înlocuire sau transfer a rețelelor publice de comunicații electronice au obligația de a marca traseele rețelelor, în condițiile stabilite prin normele tehnice prevăzute în art.24 alin.(2).

Art.28. - (1) Instalarea elementelor de rețea pe zidurile interioare și exterioare ale clădirilor se va realiza prin utilizarea unor trasee sistematizate, conform prevederilor art.24 alin.(2).

(2) Costurile ocazionale de sistematizare a elementelor de rețea vor fi suportate în comun de furnizorii de rețele de comunicații electronice care instalează aceste elemente, conform prevederilor art.24 alin.(2).

(3) În termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a normelor tehnice prevăzute în art.24 alin.(2), furnizorii de rețele de comunicații electronice vor efectua lucrările necesare în vederea respectării prevederilor alin.(1).

Art.29. - (1) În zonele de protecție a elementelor rețelelor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora, stabilite conform prevederilor art.24 alin.(2) nu se pot efectua lucrări care ar putea afecta aceste elemente, fără permisiunea prealabilă în scris a furnizorului de rețele de comunicații electronice.

(2) Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice poate solicita ca lucrările efectuate în zona de protecție a rețelei să se realizeze în prezența reprezentanților săi.

(3) Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice va pune la dispoziția persoanelor care efectuează lucrări în zona de protecție toate informațiile necesare, astfel încât să se evite producerea unor daune rețelei de comunicații electronice.

Capitolul V **RESPONSABILITĂȚI**

Art.30. Persoanele juridice și fizice care încalcă prevederile prezentei legi poartă răspundere conform legislației în vigoare.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.31. În relațiile de afaceri care au apărut până la intrarea în vigoare a prezentei legi, noile obligații urmează a fi îndeplinite în decursul a 6 luni.

Art.32. Normele tehnice specifice prevăzute la art.24 alin.(2) se aprobă de Guvern la propunerea comună a Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art.33. Guvernul în termen de 6 luni:

(1) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

(2) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

(3) va asigura revizuirea de către ministere și alte autorități administrative centrale a actelor lor normative.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI